

Ons kenmerk DOC-00084315
Zaaknummer 2019-201672
Bijlage(n) 2

Maastricht 6 augustus 2020
Verzonden 10 augustus 2020

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Vergunning

Artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming

Pluimveehouderij te Ell

Zaaknummer: 2019-201672

1 Besluit

Gelet op het bepaalde in de Wet natuurbescherming (verder: Wnb), de 'Beleidsregels intern en extern salderen in Limburg december 2019', de (wijzigings)aanvraag van 25 januari 2019, aangevuld op 3 februari 2020, en de navolgende overwegingen, besluiten wij de bij ons besluit van 8 november 2012 ex artikel 16/19d van de Natuurbeschermingswet 1998 (verder: Nbw 1998) verleende vergunning (met kenmerk: 2012/53894 en zaaknummer: 2012-0170) voor het wijzigen, uitbreiden en exploiteren van een pluimveehouderij aan de Brandvenstraat 3 te Ell, als volgt te wijzigen:

1. de exploitatie van een pluimveehouderij, aan de Brandvenstraat 3 te Ell mag worden gewijzigd overeenkomstig de op 25 januari 2019 ontvangen wijzigingsaanvraag, aangevuld op 3 februari 2020, en bijbehorende stukken;
2. de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 25 januari 2019, aangevuld op 3 februari 2020, maken deel uit van deze vergunning, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken;
3. de voorschriften als bepaald in het besluit van 8 november 2012 (met kenmerk: 2012/53894 en zaaknummer: 2012-0170), zijnde de verleende vergunning op grond van artikel 16/19d Nbw 1998 voor het wijzigen, uitbreiden en exploiteren van een pluimveehouderij aan de Brandvenstraat 3 te Ell, wijzigen in de voorschriften zoals opgenomen onder hoofdstuk 2.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
team Vergunningen

2 Voorschriften

Aan deze vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

- 2.1** De vergunning heeft betrekking op het houden van de dieren aantallen op de stalsystemen aan de Brandvenstraat 3 te Ell zoals weergegeven in onderstaande tabel:

Stal-nummer	Type	Code RAV Bijlage 1	Code RAV Bijlage 2	Aantal dieren
1	Legkippen	E 2.5.6		96.950
1	Droogtunnel oppervlaktedroging	E 6.2		96.950
3	Legkippen	E 2.11.3		31.600
3	Strooiselschuiven	E 7.10		31.600
3	Warmtewisselaar	E 7.6		31.600
3	Afgesloten mestopslagloods	E 6.8		31.600
4	Legkippen	E 2.5.6		18.000
4	Droogtunnel oppervlaktedroging	E 6.2		18.000
5	Legkippen	E 2.5.6		24.000
5	Droogtunnel oppervlaktedroging	E 6.2		24.000

De in de tabel vermelde 'Code RAV' en de ammoniakemissiefactoren die zijn gehanteerd bij het berekenen van de (totale) emissie, zijn ontleend aan de bijlagen behorende bij de meest actuele Regeling ammoniak en veehouderij.

- 2.2** De vergunning heeft betrekking op de emissie van 8.464,75 kg NH₃ / jaar.

3 Aanvraag

Op 25 januari 2019 heeft Bergs Advies B.V., namens XXX, een vergunning aangevraagd voor het wijzigen van een inrichting voor het houden van legkippen. In de beoogde situatie wordt het verrijkte kooi huisvestingssysteem in stal 3 gewijzigd naar volièrehuisvesting in combinatie met een warmtewisselaar en strooiselschuiven. De inrichting heeft een (potentieel) negatief effect op meerdere Natura 2000-gebieden. De aanvraag is geregistreerd onder 2019-201672.

Op 9 mei 2019 is een ontwerpbesluit genomen met kenmerk 2019/36420. Dit ontwerpbesluit gebruikte een passende beoordeling van het Programma Aanpak Stikstof (verder: PAS). Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling) het PAS onverbindend verklaard (ECLI:NL:RVS:2019:1603). Dit eerste ontwerpbesluit kon daarom als zodanig niet meer definitief gemaakt worden. Op 28 mei 2020 is daarom een herzien ontwerpbesluit genomen.

Op 3 februari 2020 zijn daartoe aanvullende gegevens ontvangen.

4 Procedure en zienswijze

4.1 Procedure

De aanvraag wordt afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het voorliggende besluit op de aanvraag heeft als herzien ontwerpbesluit gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen in het gouvernement te Maastricht. Gedurende deze termijn kon een ieder bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen.

4.2 Zienswijze ten opzichte van het herzien ontwerpbesluit

Op 23 juni 2020 hebben wij een zienswijze ontvangen namens de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. en de vereniging Leefmilieu. Deze wordt verder behandeld in paragraaf 6.6.

5 Beoordelingskader en de beschermde gebieden

5.1 Algemeen

Artikel 2.7, tweede lid, Wnb heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden) binnen en buiten Nederland. Op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wnb is een vergunning van Gedeputeerde Staten vereist voor het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Bij het beslissen op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb dient rekening te worden gehouden met de gevolgen die het project kan hebben voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied. Heeft een aangevraagde vergunning betrekking op een project dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen, significant negatieve effecten kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dan dient op grond van het bepaalde in artikel 2.8, eerste lid, Wnb een passende beoordeling te worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen. Is een passende beoordeling vereist, dan kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb in principe slechts worden verleend, indien op grond van de passende beoordeling de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

Bestaat op grond van de passende beoordeling (inclusief de daarbij betrokken mitigerende maatregelen) niet de vereiste zekerheid, dan kan een aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb niettemin worden verleend in het uitzonderlijke geval dat bij toetsing blijkt dat geen Alternatieve oplossingen voor handen zijn, sprake is van Dwingende redenen van openbaar belang en Compenserende maatregelen worden getroffen. Oftewel in voorkomend geval dat de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.

5.2 Pas en Beleidsregels intern en extern salderen

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling uitspraak gedaan over het PAS. Als gevolg van de uitspraak is de passende beoordeling die ten grondslag lag aan het PAS onbruikbaar geworden als basis voor toestemmingsverlening. Op 25 september heeft een adviescollege onder leiding van de heer Remkes advies uitgebracht hoe de toestemmingsverlening weer op gang kan komen en welke maatregelen op korte termijn getroffen kunnen worden. Omdat het PAS niet meer gebruikt kan worden, moet worden teruggevallen op de instrumenten die voor nu resteren, te weten intern en extern salderen, een ecologische onderbouwing en de ADC-toets. In dat kader zijn op 13 december 2019 de 'Beleidsregels intern en extern salderen in Limburg december 2019' in werking getreden. Op basis van de uitspraak van de Afdeling en het advies van het college van Remkes is evident dat toestemmingsverlening voor

nieuwe of gewijzigde initiatieven niet mag leiden tot een toename van de stikstofdepositie. De nieuwe beleidsregels stellen daarom strikte voorwaarden aan de instrumenten intern en extern salderen.

5.3 Buitenlandse toetsingskaders

Wanneer een vergunningaanvraag voor een project voorziet in een toename van stikstofdepositie op één of meer stikstofgevoelige buitenlandse Natura 2000-gebieden ten opzichte van de toepasselijke referentiesituatie(s), volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 16 april 2014 inzake RWE Eemshaven (201304768/1/R2), dat ter beantwoording van de vraag of de aangevraagde situatie significante effecten op deze gebieden kan hebben, toepassing kan worden gegeven aan het daarvoor relevante buitenlands toetsingskader.

6 Overwegingen

6.1 Referentiesituatie

Op 8 november 2012 is aan aanvrager een vergunning ex artikel 16/19d Nbw 1998 (met kenmerk: 2012/53894 en zaaknummer: 2012-0170) verleend voor dieraantallen behorend bij een emissie van 8.546,8 kg NH₃ / jaar. Dit zou op grond van artikel 1 van onze beleidsregels te gelden hebben als referentiesituatie. Ten opzichte van deze situatie is er bij de aangevraagde wijziging sprake van een toename in depositie. In 2015 is een PAS-melding gedaan voor een ammoniakemissie van 9.356,75 kg NH₃ / jaar. Deze wijzigingen die gemeld zijn, zijn volledig feitelijk gerealiseerd. Ten opzichte van deze situatie is de aangevraagde wijziging een afname in depositie. Op grond van de hardheidsclausule van artikel 9 van onze beleidsregels wijken Gedeputeerde Staten in individuele gevallen af van de beleidsregels wanneer onverkorte toepassing ervan voor een of meer belanghebbenden gevolgen heeft die onevenredig zijn in verhouding tot de met deze beleidsregels te dienen doelen en de afwijking zo min mogelijk afbreuk doet aan het doel om N-depositie te reduceren. In casu is de PAS-melding feitelijk gerealiseerd en is de aangevraagde situatie een afname ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. In dit individuele geval uitgaan van de PAS-melding doet recht aan het doel om ammoniakdepositie te reduceren. Het doel van de beleidsregels wordt in dit geval daarom beter bereikt door af te wijken. Dit past ook in het 'Limburgs Aanvalsplan Stikstof', dat aangeeft dat de onder het PAS gedane meldingen worden gelegaliseerd. De minister van LNV heeft dit ook in meerdere kamerbrieven aangegeven. Vooruitlopend hierop wordt daarom als referentiesituatie de in 2015 gedane en volledig gerealiseerde PAS-melding gehanteerd. Hierdoor kan aanvrager zowel financieel als vergunningstechnisch een wijziging doorvoeren die een feitelijke afname inhoudt ten opzichte van de huidige situatie, waarvoor indertijd te goeder trouw en in lijn met de toen geldende regelgeving een melding gedaan is die bovendien in de nabije toekomst gelegaliseerd zal worden. In onderstaande tabel 1 is de referentiesituatie weergegeven, aangepast aan de huidige ammoniakemissiefactoren uit de Regeling ammoniak en veehouderij:

Stal-nummer	Type	Code RAV Bijlage 1	Code RAV Bijlage 2	Aantal dieren	Emissie (kg NH ₃ / dier / jaar)	Totaal (kg NH ₃ / jaar)
1	Legkippen	E 2.5.6		96.950	0,030	2.908,50
1	Droogtunnel oppervlaktedroging	E 6.2		138.950	0,015	2.084,25
3	Legkippen	E 2.5.5		38.800	0,030	1.164,00
3	Afgesloten mestopslagloods	E 6.8		38.800	0,050	1.940,00
4	Legkippen	E 2.5.6		18.000	0,030	540,00
5	Legkippen	E 2.5.6		24.000	0,030	720,00
					Totaal	9.356,75

Tabel 1 referentiesituatie Brandvenstraat 3 te EII

De in de tabel vermelde 'Code RAV' en de ammoniakemissiefactoren die zijn gehanteerd bij het berekenen van de (totale) emissie, zijn ontleend aan de bijlagen behorende bij de meest actuele Regeling ammoniak en veehouderij.

6.2 Aangevraagde situatie

De aanvraag heeft betrekking op het wijzigen van een inrichting voor het houden van legkippen. In de beoogde situatie wordt het verrijkte kooi huisvestingssysteem in stal 3 gewijzigd naar volièrehuisvesting in combinatie met een warmtewisselaar en strooiselschuiven. In tabel 2 is de aangevraagde situatie weergegeven:

Stal-nummer	Type	Code RAV Bijlage 1	Code RAV Bijlage 2	Aantal dieren	Emissie (kg NH ₃ / dier / jaar)	Totaal (kg NH ₃ / jaar)
1	Legkippen	E 2.5.6		96.950	0,030	2.908,50
1	Droogtunnel oppervlaktedroging	E 6.2		138.950	0,015	2.084,25
3	Legkippen	E 2.11.3 & E 7.6 & E 7.10		31.600	0,020	632,00
3	Afgesloten mestopslagloods	E 6.8		31.600	0,050	1.580,00
4	Legkippen	E 2.5.6		18.000	0,030	540,00
5	Legkippen	E 2.5.6		24.000	0,030	720,00
					Totaal	8.464,75

Tabel 2 aangevraagde situatie Brandvenstraat 3 te Ell

6.3 Nederlandse Natura 2000-gebieden

In relatie tot de betrokken (Nederlandse) Natura 2000-gebieden dient te worden vastgesteld dat de aanvraag betrekking heeft op het wijzigen van een bestaande activiteit, waarvoor eerder toestemming ingevolge een PAS-melding bestond. Meer in het bijzonder bestaat op grond van de PAS-melding van 22 juli 2015 toestemming voor het veroorzaken van de stikstofdepositie die, met inachtneming van voornoemde wijziging van de Regeling ammoniak en veehouderij, voortvloeit uit een ammoniak- en/of stikstofemissie van in totaal 9.356,75 kg NH₃ / jaar. Deze capaciteit is aantoonbaar feitelijk gerealiseerd.

Vanwege de aanvrager is een met behulp van de naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling geüpdate AERIUS Calculator gemaakte (verschil)berekening overgelegd (zie bijlage 1), welke inzicht verschaft in de stikstofdepositie die door de aangevraagde (bestaande) activiteit na wijziging wordt veroorzaakt op de voor stikstof gevoelige habitattypen in één of meer Natura 2000-gebieden. Uit deze berekening blijkt dat de voorliggende aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb ten opzichte van de stikstofdepositie die op grond van de PAS-melding mag worden veroorzaakt,

niet voorziet in een toename van stikstofdepositie op een voor stikstof gevoelig habitattypen in een Natura 2000-gebied. Aldus is gewaarborgd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden in zoverre niet zullen worden aangetast door de aangevraagde wijziging van de bestaande activiteit. Reden waarom in zoverre kan worden ingestemd met de aangevraagde wijziging.

6.4 Buitenlandse Natura 2000-gebieden

De aanvraag voorziet voor de Duitse Natura 2000-gebieden als opgenomen in de AERIUS bijlage niet in een toename van stikstofdepositie van 0,1 kg N/ha/jaar (7,14 mol/ha/jaar) of meer. Op basis van de Duitse toetsingsmethode voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, kan er derhalve vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op deze gebieden in zoverre zijn uitgesloten.

Daarnaast voorziet de aanvraag ten opzichte van de Belgische Natura 2000-gebieden als opgenomen AERIUS bijlage niet in een toename van 21,42 mol/ha/jaar of meer. Op basis van de Belgische toetsingsmethode voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, kan er bijgevolg vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op de Belgische Natura 2000-gebieden in zoverre zijn uitgesloten.

6.5 Beoordeling overige effecten op de beschermde natuurgebieden

Uit de aanvraag blijkt dat er als gevolg van de voorgenomen activiteit geen andere - niet aan stikstofdepositie gerelateerde - negatieve effecten (zoals geluid, trillingen, licht, grondwaterstands- en/of grondwaterkwaliteit veranderingen etc.) te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van voornoemde beschermde gebieden kunnen aantasten.

6.6 Zienswijze

Bij brief gedateerd 29 juni 2020, ontvangen op 23 juni 2020, heeft XXX de volgende zienswijze naar voren gebracht:

1. Referentie

" Als referentie hanteert u een PAS-melding, waarbij u er op vooruit loopt dat deze gelegaliseerd gaat worden. Daar kan echter beslist niet op vooruit gelopen worden, want de PAS-melding is zonder vereiste passende beoordeling gedaan en is niet een geldende natuurtoestemming. Om de melding te kunnen legaliseren zal alsnog een passende beoordeling gemaakt moeten worden. Nu dat niet is gedaan, kan niet van de rechtmatigheid van de melding uitgegaan worden. Nu een passende beoordeling ontbeert, wordt ook een onterecht beroep gedaan op de hardheidsclausule in de Beleidsregels. U verwijst verder naar een natuurvergunning van 8 november 2012. Deze is echter op uw website niet terug te vinden en

het is niet duidelijk of deze op de juiste wijze is bekendgemaakt. In zoverre is het ontwerpbesluit voor derden niet verifieerbaar. U wordt verzocht deze te verifiëren en indien sprake is van een vergunning van deze datum, deze toe te zenden (kan per mail) inclusief de bekendmaking van destijds. Vooralsnog is het ontwerpbesluit strijdig met art. 3:46 AWB."

Reactie Gedeputeerde Staten

Minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft in haar kamerbrief van 13 november 2019 aangekondigd dat zij de meldingen legaal wil houden, mits het gemelde project op 29 mei 2019 voldeed aan een van de volgende voorwaarden: 1) het project was volledig gerealiseerd, installaties, gebouwen en infrastructuur en dergelijke waren opgericht; 2) het project was weliswaar nog niet volledig gerealiseerd, maar de initiatiefnemer had aantoonbaar stappen gezet met het oog op volledige realisatie; 3) het project was weliswaar nog niet aangevangen, maar daarvoor waren wel al aantoonbaar onomkeerbare, significante investeringsverplichtingen aangegaan. In casu is door aanvrager in 2015 een PAS-melding gedaan voor een wijziging ten opzichte van de destijds vigerende natuurvergunning van 8 november 2012 ex artikel 16/19d Nbw 1998 (met kenmerk: 2012/53894 en zaaknummer: 2012-0170) inhoudende een stijging van de ammoniakemissie van 8.546,8 kg NH₃ / jaar naar 9.356,75 kg NH₃ / jaar. Deze wijziging is volledig gerealiseerd. Aanvrager voldoet daarmee aan de voorwaarde die de minister stelt aan het legaal houden van PAS-meldingen. Daar komt bij dat in het onderhavige besluit de emissie daalt naar 8.464,75 kg NH₃ / jaar, wat dus ook ten opzichte van de vigerende natuurvergunning van 8 november 2012 een vermindering van emissies is. Aanvrager wil zijn bedrijf gefaseerd ombouwen van kooi-kippen naar volièrekippen. Er is ruim tien hectare grond gekocht om de kippen buiten te laten lopen. De bank is bereid om de investering in de ombouw van deze stal te financieren als er een vergunning is verleend voor dat plan. De omgevingsvergunning is door de gemeente al verleend. De Wnb-vergunning was in ontwerp op 9 mei 2019 al verleend, maar vanwege de uitspraak van de Afdeling als zodanig niet definitief te maken. In onderhavige aanvraag niet uitgaan van de totale emissie na de PAS-melding hebben wij daarom voor de aanvrager als onevenredig bestempeld. Hierdoor kan hij zijn voorgenomen activiteiten niet verrichten, terwijl het verrichten daarvan niet leidt tot een toename van depositie ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. Immers, de melding is uitgevoerd en de daarmee gepaard gaande depositie vindt reeds plaats. Ten tijde van de uitvoering was de aanvrager te goeder trouw en handelde hij conform de wet. De natuurvergunning van 8 november 2012 en de bekendmaking daarvan zijn inmiddels zoals verzocht gemaild naar indiener van de zienswijze.

2. Rav-emissiefactoren leveren in dit geval geen zekerheid van geen toename op

"Er is inmiddels aanmerkelijke wetenschappelijke twijfel ontstaan met betrekking tot de stikstofemissies uit veehouderijstallen, met name uit emissie-arme stallen. Uit wetenschappelijk onderzoek volgt dat de ammoniakemissie van met name zogenoemde emissie-arme stallen veelal onderschat wordt. Verwezen wordt naar de brief van cliënte Mobilisation for the Environment aan het Adviescollege Stikstofproblematiek op <https://mobilisation.nl/assets/foundation6/media/22verhaal%20mob%20tegen%20opvullen.pdf>. Verwezen wordt ook naar het CBS-rapport waarnaar in die brief verwezen wordt. Het gevolg daarvan is dat geoordeeld moet worden dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering waarvan sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename van de stikstofuitstoot. Er bestaat wetenschappelijke discussie over deze maatregel. Blijkens uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 18 punt 11 kan een dergelijke maatregel dan niet betrokken worden in de passende beoordeling.

Vanzelfsprekend kan een dergelijke maatregel dan evenmin betrokken worden wanneer geoordeeld wordt dat vanwege de emissiewinst van deze maatregel helemaal geen passende beoordeling nodig is. Er is geen wettelijke verplichting om te rekenen met de Rav-cijfers. Het is slechts gebruikelijk dit te doen. Dat gebruik dient echter gestopt te worden wanneer er wetenschappelijke discussie ontstaat over de cijfers. Dit gelet op het voorzorgbeginsel dat besloten ligt in art. 6 lid 3 Hrl en daarmee in de WNb. Er is dus niet zekergestellt dat de stikstofemissie niet toeneemt. Daarmee is evenmin zeker gesteld dat de stikstofdepositie niet toeneemt op omliggende Natura2000-gebieden.”

Reactie Gedeputeerde Staten

De emissiefactoren van de Rav zijn tot stand gekomen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke meetmethode en beoordeling volgens een procedure die ook internationaal wordt toegepast. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing van de Rav lijst. De Rav wordt daarom ook regelmatig geactualiseerd met de laatste wetenschappelijke inzichten. Doordat wij werken met de laatste versie van de Rav is geborgd dat wij gebruik maken van de laatste wetenschappelijke inzichten.

3. Andere bronnen van stikstofemissie veronachtzaamd

“Voorbijgaand aan het bovenstaande, is zelfs indien met de emissiecijfers uit de Rav wel met zekerheid de juiste stikstofemissie zou zijn berekend (quod non), er geen zekerheid dat de stikstofemissie niet toeneemt. De Rav-cijfers hebben immers slechts betrekking op stalemissies. Het project omvat echter meer. De toename van de veebezetting zal naar verwachting leiden tot meer transportbewegingen met tractoren en/ of vrachtwagens en tot meer mest. Ook hierdoor wordt stikstofemissie veroorzaakt. Ook hierdoor kan de stikstofdepositie stijgen, waardoor de natuurlijke kenmerken van de Natura2000-gebieden aangetast kunnen worden.”

Reactie Gedeputeerde Staten

Ten opzichte van de gehanteerde referentiesituatie neemt het aantal dieren af in de aangevraagde situatie. De wijziging zal daarom logischerwijs niet leiden tot meer transportbewegingen.

4. Significante effecten zonder toename niet uitgesloten

Ook als zekergestellt zou worden dat er geen toename van stikstofdepositie was ten opzichte van het referentieniveau (quod non) dan is nog altijd niet sprake van een zekerheid dat er geen significante effecten optreden. Hiertoe wijzen cliënten op het volgende. De conclusie dat significante effecten op voorhand uitgesloten zijn, wanneer een nieuw project binnen het depositieplafond valt van de oude Hinderwet- of milieuvergunning die gold ten tijde van de referentiedata, dan wel de onderliggende natuurvergunning, is niet in overeenstemming met de jurisprudentie van het EUHof. Dat zou de hele vaststelling in punt 49 van het arrest Stadt Papenburg (ECLI:EU:C:2010:10), dat de uitvoering van een dergelijk project na opname van het betrokken gebied op de GCB-lijst onder art. 6 lid 2 Hrl zou blijven vallen, bij voorbaat betekenisloos maken. Immers op basis van die bepaling moeten significante gevolgen worden voorkomen, maar die zouden er dan per definitie niet zijn. Evenzo zou de opmerking van het Hof in punt 85 van het PAS-arrest, dat de uitvoering van een project dat nationaal was goedgekeurd vóór de referentiedatum toch onder art. 6 lid 2 Hrl valt en slechts in overeenstemming met deze bepaling is, wanneer er geen risico op significante effecten is, betekenisloos zijn. Hetzelfde geldt voor tal van andere

arresten, zoals Grüne Liga, punt 41, ECLI:EU:C:2011:768, punt 126 en ECLI:EU:C:2016:8, punt 56 - dit is inmiddels vaste jurisprudentie. Vóór de referentiedatum milieuvergunde projecten dragen bij aan de stikstofoverbelasting en kunnen uiteraard significante gevolgen hebben. Significante effecten op natuurgebieden kunnen immers veroorzaakt worden door alle betrokken projecten, ook al dateren zij van vóór de datum waarop de Hrl in nationaal recht is omgezet (zie ook ECLI:EU:C:2017:301, punt 61). Die conclusie is evenmin in lijn met de conclusie van de AG in ECLI:EU:C:2018:622, punt 60, dat art. 6 lid 2 en 3 Hrl niet slechts een gelijkblijven of beperkt dalen van de stikstofdepositie vereisen, maar veeleer dat het niveau van de belasting zo ver wordt verminderd dat op lange termijn een gunstige staat van instandhouding kan worden bereikt. En het is in strijd met ecologische inzichten, dat hoe hoger, hoe langer de overbelasting met stikstof voortduurt, des te groter de negatieve gevolgen voor de stikstofgevoelige habitats zijn. Zie ook r.o. 9.1 van uitspraak ECLI:NL:RBOBR:2019:4830 en r.o. 14.5 van ECLI:NL:RVS:2019:1603. Gelijkblijvende overmaat aan stikstofdepositie leidt dus niet tot gelijkblijvende natuurschade, maar tot een toename van de natuurschade. Ook in dat geval dient de natuurvergunning dus niet zonder passende beoordeling verleend te worden.

Reactie Gedeputeerde Staten

Waar de indiener op doelt is de toets als bedoeld in artikel 6, tweede lid Habitatrichtlijn. Die toets staat los van de toets van artikel 6, derde lid Habitatrichtlijn. De vergunningplicht in artikel 2.7, tweede lid Wet natuurbescherming is een omzetting van artikel 6, derde lid Habitatrichtlijn. Het tweede lid van artikel 6 Habitatrichtlijn heeft de wetgever niet geïmplementeerd in artikel 2.7, tweede lid Wnb. Daarom beoordelen wij een vergunningaanvraag niet (indirect) aan het tweede lid van artikel 6 Habitatrichtlijn. Overigens heeft de Nederlandse wetgever het tweede lid van artikel 6 Habitatrichtlijn elders geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming, te weten: artikel 2.2, tweede lid Wnb.

6.7 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat onderhavige door aanvrager aangevraagde activiteit geen (significante) negatieve effecten zal veroorzaken op de betrokken Nederlandse, Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden, mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften worden nageleefd.

Tegen deze achtergrond is vergunningverlening voor de aangevraagde activiteit in overeenstemming met de Wnb

7 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, beroep instellen bij de Rechtbank Limburg. Het beroepschrift moet binnen een termijn van zes weken worden ingediend. Deze termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop dit besluit ter inzage is gelegd. Op deze beroepschriftprocedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener,
- b. de datum,
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, en
- d. de redenen van het beroep (motivering).

Het beroepschrift moet worden gericht aan:

Rechtbank Limburg
Sector Bestuursrecht
Postbus 950
6040 AZ Roermond.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de internetpagina van de Rechtbank Limburg, www.rechtspraak.nl.

Het indienen van een beroepschrift heeft geen schorsende werking. Als u een beroepschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond.

8 Afschriften

Een afschrift van dit besluit hebben wij verzonden aan:

- XXX Ell als besluit op de aanvraag;
- Bergs Advies, Leveroyseweg 9a, 6093 NE te Heyrhuysen ter kennisname;
- XXX, Postbus 41, 6590 AA te Gennepe, ter kennisname;
- XXX, Waldeck Pyrmontsingel 18, 6521 BC te Nijmegen, ter kennisname;
- XXX, Dennenstraat 124, 6543 JW te Nijmegen, ter kennisname;
- Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leudal, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX te Arnhem, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, p.a. Omgevingsdienst Brabant-Noord, t.a.v. Groene Wetten Vergunningverlening, Postbus 88, 5430 AB te Cuijk, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, Postbus 10078, 8000 GB te Zwolle, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht, Postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe, Postbus 122, 9400 AC te Assen, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, Postbus 20120, 8900 HM te Leeuwarden, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP te Groningen, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland, Postbus 3007, 2001 DA te Haarlem, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland, Postbus 6001, 4330 LA te Middelburg, ter kennisname;

- Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP te Den Haag, ter kennisname;
- Vlaamse Overheid, Vlaams Administratief Centrum, Koningin Astridlaan 50, Afdeling Agentschap voor Natuur en Bos, busnummer 5, 3500 Hasselt België, ter kennisname;
- SPW – Département de la Nature et Forêts (DNF) – Direction de Liège, Montagne Sainte-Walburge 2 – bât. 2, 4000 Liège België, ter kennisname;
- Bezirksregierung Düsseldorf, Dezernat 32, Postfach 30 08 65, 40408 Düsseldorf Deutschland, ter kennisname.

Bijlage 1 Aeries-berekening Nederland

Bijlage 2 Aerijs-berekening buitenland